

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju
Obszarów Wiejskich

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30,
00-930 Warszawa

Fundacja Programów
Pomocy dla Rolnictwa FAPA
ul. Wspólna 30,
00-930 Warszawa

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Znak sprawy: ZFS-6900-08-14

OGŁOSZENIE O KONKURSIE VIII EDYCJA

Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA jako Podmiot Wdrażający dla działania „Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

OGŁASZA KONKURS NA REALIZACJĘ OPERACJI SZKOLENIOWEJ
DLA OSÓB ZATRUDNIONYCH W ROLNICTWIE

Źródło finansowania: Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).

Oś 1 Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego.

I. DOBRE PRAKTYKI ROLNICZE NA OBSZARACH SZCZEGÓLNIE NARAŻONYCH NA AZOTANY POCHODZENIA ROLNICZEGO, TZW. OSN

Nr konkursu	Obszar objęty operacją	Budżet konkursu [zł]	Minimalna liczba osób do przeszkolenia
1.	Konkurs o zasięgu ogólnopolskim	6 915 401,00	10 000

Nabór uczestników szkoleń powinien być przeprowadzony wśród rolników, których gospodarstwa w całości lub częściowo zlokalizowane są na obszarach zakwalifikowanych na lata 2012-2016 jako szczególnie narażone na azotany pochodzenia rolniczego, tzw. OSN. Gminy te są wymienione w rozporządzeniach dyrektorów Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w sprawie określenia wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć, opublikowanych we właściwych terenowo Dziennikach Urzędowych Województw.

W tabeli poniżej wskazano liczbę uczestników szkoleń w poszczególnych województwach. Wymagane jest, aby nie mniej niż 75% tej liczby uczestników szkoleń stanowili rolnicy posiadający gospodarstwa rolne o profilu zwierzęcym lub mieszanym - roślinno-zwierzęcym.

Województwo	Minimalna liczba osób, których gospodarstwo w latach 2012-2016 w całości lub częściowo zlokalizowane jest na OSN, do przeszkolenia w poszczególnych województwach
dolnośląskie	100
kujawsko - pomorskie	1370
lubelskie	140
łódzkie	2020
mazowieckie	2930
podlaskie	770
pomorskie	190
warmińsko - mazurskie	25
wielkopolskie	2410
zachodniopomorskie	45
RAZEM	10 000

Wykonawca operacji musi zapewnić:

- lokalizację szkoleń w gminach zakwalifikowanych jako OSN lub ich bezpośrednich okolicach;
- salę dydaktyczną z wyposażeniem umożliwiającym wykorzystanie narzędzi komputerowych m.in. programu NawSald, wykorzystanie prezentacji multimedialnych lub filmu oraz dodatkowo wyposażoną we flipchart lub tablicę;
- materiały szkoleniowe, program NawSald, prezentacje, informację o wzorcowym gospodarstwie rolnym, ankietę (załącznik nr 2 do umowy o przyznanie pomocy);
- zaświadczenie/certyfikat o ukończeniu szkolenia dla każdego uczestnika;
- *Wyjazd studyjny do wzorcowego gospodarstwa rolnego* prowadzącego produkcję o profilu zwierzęcym lub mieszanym roślinno-zwierzęcym, charakterystycznym dla danego regionu. Podczas wyjazdu uczestnicy szkolenia winni zapoznać się w praktyce m.in. ze stosowanymi dobrymi praktykami rolnymi w zakresie zrównoważonej i racjonalnej gospodarki nawozowej oraz zapobieganiu zanieczyszczeniom wód biogenami. Wymagane jest, aby wizytowane gospodarstwo znajdowało się w sieci gospodarstw demonstracyjnych utworzonych w ramach projektu Baltic Deal; Wykaz gospodarstw demonstracyjnych utworzonych w ramach projektu Baltic Deal znajduje się na stronie internetowej pod adresem: <http://www.balticdeal.eu/country/poland/> oraz http://baltic.cdr.gov.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=55%3Agospdem&catid=1%3Alatest-news&Itemid=50&lang=pl
- środek transportu umożliwiający dowiezenie uczestników szkolenia i wykładowców do wizytowanego wzorcowego gospodarstwa rolnego;
- ubezpieczenie uczestników szkolenia, w trakcie odbywanej podróży do wzorcowego gospodarstwa rolnego;
- wyżywienie podczas pierwszego, drugiego i trzeciego dnia szkolenia dla uczestników szkolenia i wykładowców tj. śniadanie (pierwszy, drugi i trzeci dzień), obiad (pierwszy, drugi i trzeci dzień), kolacje (dotyczy pierwszego i drugiego dnia szkolenia) oraz kawę, herbatę, soki, wodę, ciasteczka i owoce w czasie przerw kawowych w trakcie realizowanych zajęć,
- noclegi dla uczestników szkolenia i wykładowców;
- transport dla uczestników szkolenia i wykładowców do miejsca jego realizacji lub zwrot kosztów dojazdu.

Czas trwania szkolenia: trzydniowe szkolenia, łącznie 18-godzin, w tym 12 godzin wykładów / ćwiczeń praktycznych / pytań i odpowiedzi z wykorzystaniem środków dydaktycznych oraz wyjazd studyjny do wzorcowego gospodarstwa rolnego. Wymagane jest, aby każdy z uczestników szkolenia brał udział w wizycie studyjnej we wzorcowym gospodarstwie rolnym.

Zakłada się, że 1 godzina wykładów / ćwiczeń praktycznych / pytań i odpowiedzi = 45 minut zegarowych.

RAMOWY PROGRAM SZKOLENIA W ZAKRESIE DOBRZYCH PRAKTYK ROLNICZYCH NA OBSZARACH SZCZEGÓLNIE NARAŻONYCH (OSN) NA AZOTANY POCHODZENIA ROLNICZEGO.

Lp.	Tematyka
<u>Dzień 1</u>	
1	Okresy nawożenia*
2	<p>Warunki przechowywania nawozów naturalnych oraz postępowanie z odciekami:*</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wymagana pojemność urządzeń do przechowywania nawozów naturalnych - Sposób obliczania pojemności urządzeń do przechowywania nawozów naturalnych (przykłady obliczeń dla gospodarstw zlokalizowanych na OSN oraz poza tymi obszarami) – ćwiczenia praktyczne - Postępowanie z nadwyżką nawozów naturalnych - Usytuowanie urządzeń do przechowywania nawozów naturalnych - Zasady przechowywania pasz soczystych i kiszzonek - Przykładowe konstrukcje płyt obornikowych, zbiorników na gnojowicę oraz przyzmy
3	Zasady i dobre praktyki nawożenia pól na terenie o dużym nachyleniu*
4	Ograniczenia nawożenia na glebach podmokłych, zalanych, zamrzniętych lub pokrytych śniegiem*
5	Ogólne zasady stosowania nawozów i komunalnych osadów ściekowych w pobliżu cieków i zbiorników wodnych*
6	<p style="text-align: center;">Dawki i sposoby nawożenia:*</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dopuszczalna ilość zastosowanych w ciągu roku nawozów - Zapotrzebowanie na składniki nawozowe - Zawartość składników nawozowych w glebie, jako punkt wyjściowy - Bilans składników pokarmowych i zasady jego liczenia - ćwiczenia praktyczne - Praktyczne obliczanie zawartości azotu w nawozach wyprodukowanych w gospodarstwie przez poszczególne rodzaje zwierząt, w zależności od systemu ich utrzymania, z wykorzystaniem średnich rocznych wielkości produkcji nawozów naturalnych oraz koncentracji zawartego w nich azotu w zależności od gatunku zwierzęcia, jego wieku i wydajności oraz systemu utrzymania - ćwiczenia praktyczne - Plan nawożenia i zasady jego opracowania, w tym z wykorzystaniem narzędzi komputerowych m.in. programu NawSald - ćwiczenia praktyczne - Maksymalne dawki nawożenia azotem dla upraw w plonie głównym - Obliczanie ilości dostępnego dla roślin azotu zawartego w nawozach naturalnych, z uwzględnieniem tzw. azotu działającego, wyliczanego w oparciu o równoważnik nawozowy - ćwiczenia praktyczne - Nawożenie precyzyjne, nawożenie zlokalizowane, nowoczesne techniki stosowania nawozów naturalnych

<u>Dzień 2</u>	
7	<p style="text-align: center;">Ogólne zasady zrównoważonego stosowania nawozów:*</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dokumentowanie zabiegów agrotechnicznych prowadzonych w gospodarstwie rolnym, a w szczególności związanych z nawożeniem - Nawożenie: czas i metody nawożenia, wapnowanie pól, dzielone dawki azotu, indeksy fosforu, rolnictwo precyzyjne, aspekty środowiskowe i ekonomiczne racjonalnego stosowania nawozów - Zarządzania obornikiem i gnojowicą: zasady i techniki rozprzestrzeniania nawozów naturalnych, produkcja biogazu z nawozów naturalnych, możliwości zastosowania produktów z biogazowni rolniczych i ich wpływ na środowisko, separacja obornika i gnojowicy, zakwaszenie gnojowicy, dostosowane karmienie zwierząt - Struktura gleby i jej uprawa: utrzymanie dobrej struktury gleby, uprawa gleby - różne praktyki uprawowe, zapobieganie erozji - system uproszczonej uprawy, uprawa bezorkowa. - Utrzymywanie pokrywy roślinnej i stref buforowych: wczesny wysiew ozimin, pokrywa roślinna jesienią i zimą, poplony, poplony a zawartość azotanów w glebie, międzyplony, wysoko efektywne strefy buforowe przy ciekach wodnych - Mokradła, oczka wodne, drenaż i nawadnianie - Elementy ekonomiki – straty ponoszone przez rolników
8	Zasady kontroli*
9	Zasady i możliwości ubiegania się o płatności w ramach niektórych działań PROW 2007-2013 i PROW 2014-2020 dla rolników gospodarujących na terenach objętych OSN*
10	<p style="text-align: center;">Przyczyny oraz sposoby zapobiegania eutrofizacji wód przez gospodarstwa prowadzące produkcję roślinną, zwierzęcą oraz mieszaną:*</p> <ul style="list-style-type: none"> - Co to jest eutrofizacja i jej przyczyny - Drogi ucieczki składników pokarmowych - Erozja - Retencja wodna - Metody zapobiegania eutrofizacji – przykłady
11	Pytania, wymiana doświadczeń
<u>Dzień 3</u>	
12	<p style="text-align: center;">Wyjazd studyjny do wzorcowego gospodarstwa rolnego, prowadzącego produkcję o profilu zwierzęcym lub mieszanym tj. zarówno roślinnym jak i zwierzęcym, podczas którego uczestnicy szkolenia w praktyce będą mogli zapoznać się ze stosowanymi dobrymi praktykami rolnymi w zakresie zrównoważonej i racjonalnej gospodarki nawozami jak również podejmowanymi działaniami rolnośrodowiskowymi mającymi na celu ograniczenie spływu azotanów i fosforanów do wód (oczka wodne, zadrzewienia śródpolne, strefy buforowe, rowy melioracyjne, poplony,...).</p> <p style="text-align: center;">Wykaz gospodarstw demonstracyjnych znajduje się na stronie internetowej pod adresem: http://www.balticdeal.eu/country/poland/ oraz http://baltic.cdr.gov.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=55%3Agospdem&catid=1%3Alatest-news&Itemid=50&lang=pl</p>
13	Ankieta - ocena szkolenia (załącznik nr 2 do umowy o przyznanie pomocy);
Ogółem godzin: 18	

* w czasie przeznaczonym na omówienie tematu musi być zapewniona możliwość zadawania pytań przez uczestników szkolenia oraz udzielenia przez osobę prowadzącą szkolenie odpowiedzi. Ponadto omawianie poszczególnych zagadnień tematycznych musi być w jak największym stopniu poparte przykładami i praktycznymi ćwiczeniami.

Szkolenia osób prowadzących działalność rolniczą na OSN w zakresie dobrych praktyk rolniczych oraz rozwiązywania problemów ochrony środowiska, a przede wszystkim ochrony wód, istniejących na obszarze ich gospodarowania, powinny być nakierowane na wdrożenie przyjaznych dla środowiska praktyk a w efekcie zapobiegać pogorszeniu stanu powierzchniowych i podziemnych wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu oraz prowadzić do poprawy stanu wód, w których zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego już nastąpiło.

Wymagania odnośnie materiałów szkoleniowych:

Wykonawca musi zapewnić uczestnikom szkoleń materiały szkoleniowe w formie broszury dla całego zakresu tematycznego o minimalnej liczbie 30 stron (łącznie z przykładami wyliczeń, zdjęciami dobrych praktyk, itp.) w formacie A5, oprawionej, drukowanej metodą offsetową, zawierającej zdjęcia poglądowe, elementy graficzne w pełnym kolorze, ze stroną tytułową i okładką w pełnym kolorze, a także zapewnić przybory szkoleniowe (teczka, długopis, notatnik formatu A4). Ponadto wnioskodawca zobowiązany jest do przygotowania prezentacji do każdego tematu szkolenia. Wersje elektroniczne prezentacji (zapisane na płycie CD w formacie PowerPoint oraz PDF) oraz materiału szkoleniowego w formie broszury (zapisane na płycie CD w formacie PDF oraz Word) Wnioskodawca niezwłocznie po podpisaniu umowy będzie zobowiązany przekazać również do MRiRW, w celu ich ewentualnego zamieszczenia na stronie <http://iung.pl/dpr/> (poświęconej racjonalnej gospodarce nawozami).

Wykonawca zobowiązany jest do przekazania do akceptacji instytucji zarządzającej jedynie materiałów szkoleniowych w formie broszury.

Dodatkowo, Wnioskodawca musi przed wizytą studyjną we wzorcowym gospodarstwie rolnym zapewnić dla każdego uczestnika szkolenia podstawowe informacje o wizytowanym gospodarstwie oraz stosowanych w nim praktykach rolnych w zakresie zrównoważonej i racjonalnej gospodarki nawozowej czy też zapobiegania zanieczyszczeniu wód biogenami a także o wdrażanych działaniach.

Materiały prezentowane w ramach prowadzonych szkoleń powinny uwzględniać ogólnie obowiązujące przepisy prawa krajowego obejmujące między innymi:

1. ustawę z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (Dz. U. Nr 115, poz. 1229 z późn. zm.);
2. ustawę z dnia 10 lipca 2007 r. o *nawozach i nawożeniu* (Dz. U. Nr 147, poz. 1033 z późn. zm.);
3. ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U.2013.1232 z późn. zm.);
4. ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o *odpadach* (Dz.U.2013.21 z późn. zm.);
5. ustawę z dnia 20 lipca 1991 r. o *Inspekcji Ochrony Środowiska* (Dz.U.2013.686 z późn. zm.);
6. rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 kwietnia 2008 r. w *sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania* (Dz. U. Nr 80, poz. 479 z późn. zm.);
7. rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 października 1997 r. w *sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie* (Dz. U. Nr 132, poz. 877 z późn. zm.);
8. oraz szczegółowe wymogi ustanowione dla OSN zgodnie z rozporządzeniami dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej w *sprawie wprowadzenia programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych*.

Wymagania odnośnie ankiety:

Zgodnie ze wzorem umowy o przyznanie pomocy obowiązującym dla przedmiotowego działania § 5 ust. 1 pkt 13 beneficjent jest zobowiązany do przeprowadzenia oceny szkolenia przez uczestników szkolenia w formie anonimowej ankiety na formularzu określonym w załączniku nr 2 do umowy.

Wnioskodawca będzie zobowiązany do przekazania Zamawiającemu zestawienia odpowiedzi udzielanych przez rolników na zadane pytania.

Liczba uczestników w jednej grupie szkoleniowej: 20-28 osób.

Wymagania dotyczące podmiotów realizujących szkolenia:

Wnioskodawca przystępujący do konkursu musi być podmiotem wymienionym w § 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 lipca 2009 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 113, poz. 944, z późn. zm.).

Wymagane jest, aby wnioskodawca zapewnił wykładowców w liczbie gwarantującej realizację szkoleń dla minimum 10 000 rolników w terminie od podpisania umowy do 30 maja 2015 r.

Wnioskodawca, zainteresowany konkursem, musi zapewnić zespół osób prowadzących szkolenia, które będą potrafiły odpowiedzieć na wszystkie pytania zadawane przez rolników w obszarze objętym szkoleniem.

Każde z zaplanowanych szkoleń musi, jako minimum uwzględniać wszystkie zagadnienia wymienione w szczegółowym programie szkolenia.

Wymagane jest, aby osoby prowadzące szkolenia:

1. posiadały kwalifikacje wymagane od doradców rolniczych w rozumieniu przepisów o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz były wpisane na listę takich doradców, prowadzoną przez dyrektora Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie, lub
2. ukończyły studia wyższe z obszaru nauk przyrodniczych lub rolniczych, oraz
3. ukończyły szkolenia w zakresie racjonalnego nawożenia oraz oddziaływania produkcji rolniczej na środowisko naturalne, w tym na jakość wód organizowane przez:
 - a) instytuty badawcze prowadzące badania naukowe lub prace rozwojowe z zakresu nawozów i nawożenia
 - b) Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie, lub
 - c) szkołę wyższą kształcąca w zakresie rolnictwa lub ogrodnictwa.

Wymagania pkt. 1 -3 nie dotyczą pracowników jednostek naukowych, w rozumieniu przepisów o zasadach finansowania nauki, którzy w prowadzonych przez siebie badaniach naukowych lub pracach rozwojowych zajmują się tematyką racjonalnego nawożenia oraz oddziaływania produkcji rolniczej na środowisko naturalne, w tym na jakość wód i gleb.

4. Posiadały i wykazały doświadczenie w prowadzeniu szkoleń z zakresu podobnego do tematu szkolenia w ciągu ostatnich pięciu lat licząc od daty rozpoczęcia naboru wniosków w konkursie.

Termin realizacji szkoleń: od podpisania umowy i nie dłużej niż do 30 maja 2015 r. z zastrzeżeniem, że zajęcia dla osób zatrudnionych w rolnictwie lub leśnictwie nie powinny być planowane w okresie od 1 czerwca 2014 r. do 30 września 2014 r.

Termin realizacji operacji: nie dłużej niż do 30 czerwca 2015 r.

* * *

Podstawy prawne, w których zawarto zasady, warunki i tryb przyznawania pomocy w ramach konkursu.

- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007- 2013 stanowiący załącznik do obwieszczenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 października 2007 r. w sprawie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (M.P. Nr 65, poz. 1035, z późn. zm.).

- Ustawa z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. z 2013 r., poz. 173).
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. Nr 115, poz. 1229 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. Nr 147, poz. 1033 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 113, poz. 944, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania (Dz. U. Nr 80, poz. 479 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 października 1997 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 132, poz. 877 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Nr 4/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z dnia 5 lipca 2012 r. w sprawie określenia wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć. (Dz. Urz. województwa dolnośląskiego z dn. 17 lipca 2012 r. poz.2543).
- Rozporządzenie Nr 5/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 12 października 2012 r. w sprawie określenia wód powierzchniowych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. (Dz. Urz. województwa kujawsko-pomorskiego z dn. 19 października 2012 r. poz.2278).
- Rozporządzenie Nr 2/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku z dnia 27 lipca 2012 r. w sprawie określenia w regionie wodnym Dolnej Wisły w granicach województwa kujawsko-pomorskiego wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć. (Dz. Urz. województwa kujawsko-pomorskiego z dn. 16 sierpnia 2012 r. poz.1683).
- Rozporządzenie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 30 lipca 2012 r. w sprawie określenia w regionie wodnym Warty w granicach województwa kujawsko-pomorskiego wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć. (Dz. Urz. województwa kujawsko-pomorskiego z dn. 10 sierpnia 2012 r. poz.1664).
- Rozporządzenie Nr 6/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 12 października 2012 r. w sprawie określenia wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć na terenie województwa lubelskiego. (Dz. Urz. województwa lubelskiego z dn. 16 października 2012 r. poz.3007).
- Rozporządzenie Nr 2/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 20 sierpnia 2012 r. w sprawie określenia wód powierzchniowych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć na terenie województwa łódzkiego (Dz. Urz. województwa łódzkiego z dn. 7 września 2012 r. poz.2762).
- Rozporządzenie Nr 4/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 10 lipca 2012 r. w sprawie określenia wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć na terenie województwa mazowieckiego (Dz. Urz. województwa mazowieckiego z dn. 26 lipca 2012 r. poz.5626).
- Rozporządzenie Nr 1/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku z dnia 15 czerwca 2012 r. w sprawie określenia w regionie wodnym Dolnej Wisły w granicach województwa pomorskiego wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz

obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć. (Dz. Urz. województwa pomorskiego z dn. 29 czerwca 2012 r. poz.2180).

- Rozporządzenie Nr 5/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku z dnia 27 lipca 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia w regionie wodnym Dolnej Wisły w granicach województwa pomorskiego wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć. (Dz. Urz. województwa pomorskiego z dn. 17 sierpnia 2012 r. poz.2678).
- Rozporządzenie Nr 14/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 8 października 2012 r. w sprawie określenia wód powierzchniowych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć na terenie województwa podlaskiego (Dz. Urz. województwa podlaskiego z dn. 16 października 2012 r. poz.2982).
- Rozporządzenie Nr 12/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 10 września 2012 r. w sprawie określenia wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć na terenie województwa warmińsko-mazurskiego (Dz. Urz. województwa warmińsko-mazurskiego z dn. 3 października 2012 r. poz.2634).
- Rozporządzenie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 12 lipca 2012 r. w sprawie określenia w regionie wodnym Warty w granicach województwa wielkopolskiego wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć. (Dz. Urz. województwa wielkopolskiego z dn. 13 lipca 2012 r. poz.3143).
- Rozporządzenie Nr 4/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z dnia 5 lipca 2012 r. w sprawie określenia wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć. (Dz. Urz. województwa wielkopolskiego z dn. 16 lipca 2012 r. poz.3193).
- Rozporządzenie Nr 3/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 8 października 2012 r. w sprawie określenia wód powierzchniowych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć na terenie województwa wielkopolskiego. (Dz. Urz. województwa wielkopolskiego z dn. 15 października 2012 r. poz. 4328).
- Rozporządzenie Nr 6/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 15 czerwca 2012 r. w sprawie określenia wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć. (Dz. Urz. województwa zachodniopomorskiego z dn. 19 czerwca 2012 r. poz.1398).

* * *

Założenia ogólne dotyczące konkursu

1. Wnioskodawca, zainteresowany konkursem, wypełnia i składa wniosek obejmujący cały obszar operacji wskazany w ramach tego konkursu.
2. Za 1 godzinę szkolenia przyjmuje się 45 minut zajęć.
3. Rozpoczęcie szkoleń uwarunkowane jest uzyskaniem pozytywnej opinii (akceptacji) materiałów szkoleniowych (broszury) przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
4. Przewiduje się, że konkurs zostanie rozstrzygnięty w listopadzie 2014 r.
5. Operacja może być realizowana w jednym etapie albo więcej niż jednym etapie, każdy z etapów nie może trwać krócej niż 2 miesiące.

* * *

**Miejsce składania wniosków: Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa, gmach Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, pokój nr 253,
w godz. 9:00-15:00.**

**Termin składania wniosków:
od 28 sierpnia 2014 r. do 29 września 2014 r. do godz. 15:00.**

Dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy jest dzień wpływu tego wniosku do Fundacji.

- *rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 113, poz. 944, z późn. zm.)*
- *Formularz wniosku o przyznanie pomocy*
- *Formularze załączników do wniosku o przyznanie pomocy*
- *Instrukcja wypełniania wniosku o przyznanie pomocy*
- *Formularz umowy o przyznanie pomocy*
- *Formularze załączników do umowy*
- *Formularz wniosku o płatność*
- *Formularze załączników do wniosku o płatność*
- *Instrukcja wypełniania wniosku o płatność*
- *Formularz wniosku następcy o przyznanie pomocy*
- *Formularze załączników do wniosku następcy o przyznanie pomocy*
- *Instrukcja wypełniania wniosku następcy o przyznanie pomocy*
- *Formularz umowy o przyznanie pomocy z następcą prawnym/nabywcą całości lub części przedsiębiorstwa*
- *Formularze załączników do umowy z następcą prawnym/nabywcą całości lub części przedsiębiorstwa*

Dodatkowe informacje można uzyskać wysyłając zapytania: faks nr (22) 623-19-09,
e-mail, T.Gielo@fapa.org.pl, M.Koselski@fapa.org.pl lub w godz. 9:00 - 15:00 pod numerami telefonów:
(22) 623-19-01, (22) 623-19-55, (22) 623-19-62.